

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi radiolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että radiolakiin tehdään lakia sovellettaessa havaittujen epäkohtien ja puutteiden korjaamiseksi tarvittavat muutokset. Viestintäverkkolaitteiden markkinoille saattamista koskeva sääntely nostetaan lain tasolle ja siirretään asianmukaiseen paikkaan radiolaitteita ja telepääte-laitteita koskevan sääntelyn rinnalle. Radiolupaa koskevaan sääntelyyn lisätään valtio-vierailuja koskeva poikkeussäännös. Radioamatööri- ja meriradiotutkintoa koskevasta sääntelystä poistetaan säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon. Radiovies-

tinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä selvennetään esimerkkiluettelon avulla. Sääntelyä, joka koskee päätöksentekoa taajuuksien käytöstä selvennetään. Esityksessä ehdotetaan vähäisiä muutoksia, radioluvan ehtojen muuttamisen edellytyksiin sekä radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttamisen edellytyksiin. Lisäksi esityksessä ehdotetaan eräitä muita vähäisiä lähinnä teknisluonteisia lakimuutoksia. Lain nimike muutetaan siten, että uusi nimike on ”laki radiotaajuuksista ja telelaitteista”. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on vahvistettu.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1. Johdanto	4
2. Nykytila.....	4
2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö.....	4
2.1.1. Radio- ja telepäätelaitteiden markkinoille saattaminen	4
2.1.2. Vieraan valtion edustajan oikeus radioviestintään.....	5
2.1.3. Radioamatööri- ja meriradiotutkinto	5
2.1.4. Radioviestinnän luottamuksellisuus.....	6
2.1.5. Radiotaajuuksien käytöstä päättäminen	6
2.1.6. Radioluvan ehtojen muuttaminen.....	6
2.1.7. Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen	6
2.2. Euroopan unionin lainsäädäntö	7
2.3. Nykytilan arviointi.....	7
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	8
4. Esityksen vaikutukset.....	8
5. Asian valmistelu	8
6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja	9
6.1. Riippuvuus muista esityksistä	9
6.2. Riippuvuus kansainvälisistä velvoitteista	9
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	9
1. Lakiehdotuksen perustelut	9
1 luku Yleiset säännökset.....	9
2 luku Radiotaajuushallinto	9
3 luku Telelaitteiden markkinoille saattaminen	12
5 luku Erinäiset säännökset.....	14
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset.....	15
3. Voimaantulo	15
4. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	15
4.1. Luottamuksellisen viestin suoja.....	15
4.2. Viranomaistehtävän antaminen yksityiselle.....	16
4.3. Lupaehtojen muuttaminen	16
4.4. Määräyksenantovaltuutus	16
LAKIEHDOTUS.....	17
radiolain muuttamisesta	17

LIITE	24
RINNAKKAISTEKSTI.....	24
radiolain muuttamisesta	24

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Radiolaissa on säännökset radiotaajuuksien käytöstä, radio- ja telepäätelaitteiden markkinoille saattamisesta sekä näihin liittyvistä Viestintäviraston ohjaus- ja valvontatehtävistä. Esityksen tarkoituksena on korjata eräitä radiolakia sovellettaessa havaittuja epäkohtia ja puutteita. Radiolakia on arvioitu muun ohessa Liikenne- ja viestintäministeriön tilaamassa haastattelututkimuksessa (Radiolain vaikutusten arviointi, Liikenne- ja viestintäministeriön mietintöjä ja muistioita B 8/2003). Tutkimuksessa selvitettiin alan toimijoiden ja viranomaisten käsityksiä radiolain laista. Tämän lisäksi Viestintävirasto on saat- tanut Liikenne- ja viestintäministeriön tie- toon havaitsemiaan korjaustarpeita. Laissa tai sen soveltamisessa ei ole tullut esille suuria epäkohtia. Esityksessä ehdotetut lakimuutokset ovat pienenhöjja ja pääosin teknisluonteisia.

2. Nykytila**2.1. Lainsäädäntö ja käytäntö**

Seuraavassa selostetaan nykyisen radiolain säännöksiä siltä osin kuin säännöksiä ehdote- taan esityksessä muutettaviksi. Näistä kes- keisimmät säätelyalueet ovat laitteiden markkinoille saattaminen, radioamatööri- ja meriradiotutkinto, radioviestinnän luotta- muksellisuus sekä taajuuksien käytöstä päät- täminen.

2.1.1. Radio- ja telepäätelaitteiden mark- kinoille saattaminen

Radiolaissa on säännökset radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden laatuvaatimuksista, vaati- mustenmukaisuuden varmistamisesta, mark- kinoille saattamisesta ja markkinavalvonnas- ta. Esityksessä ehdotetaan, että säätely laa- jennetaan koskemaan jäljempänä selostetta- vin tavoin myös viestintäverkkolaitteita.

Radiolaitteella tarkoitetaan laitetta, joka käyttää radioaaltoja (matkapuhelin, matka-

puhelinverkon tukiasema, radio- tai televi- siovastaanotin, radio- tai televisiolähetin, ra- diopuhelin, johdoton puhelin, kauko- ohjattava lelu, radioaalloilla toimiva au- tonavain). Telepäätelaitteella tarkoitetaan laitetta, jota käytetään puhelinverkon tai muun viestintäverkon liittymässä (puhelin, faksi, tietokoneen modeemi). Laitte voi olla samanaikaisesti sekä radiolaitte että telepääte- laite (matkapuhelin, johdoton puhelin). Nyt radiolain soveltamisalaan lisättävällä uudella laitetypillä, viestintäverkkolaitteella, tarkoi- tetaan laitetta, jota käytetään viestintäverkos- sa sen osana (puhelinkeskus, keskitin, muu vastaava tietoliikennettä ohjaava laite). Vies- tintäverkkolaittekin voi olla samalla radiolai- te.

Yksi yhteinen piirre radiolaitteille ja tele- päätelaitteille sekä viestintäverkkolaitteille on se, että ne saattavat yhtäältä aiheuttaa sähkömagneettisia häiriöitä toisille telelai- teille tai sähkölaitteille sekä toisaalta itse häi- riintyä toisista telelaihteista tai sähkölaitteista. Laitteita koskeva erityinen säätelyn tarve johtuu muun ohessa tästä häirintätaipumuk- sesta ja häiriöalttiudesta. Säätelyn tarkoi- tuksena on tietyt häiriöpäästöjä ja häiriön sie- toa koskevat laatuvaatimukset asettamalla huolehtia siitä että käyttäjät saavat käyttöön- sä häiriöttömästi toimivia laitteita.

Radiolaissa olevat radio- ja telepäätelaittei- den laatuvaatimukset sääntelevät sähkömag- neettisen häiriöalttiuden eli niin sanottujen EMC -vaatimusten (Electro Magnetic Com- patibility - sähkömagneettinen yhteensopi- vuus) lisäksi myös esimerkiksi laitteiden tur- vallsuutta ja taajuuksien tehokasta käyttöä. Laitteiden vaatimustenmukaisuuden varmis- taminen tapahtuu radiolain mukaan valtaosin laitevalmistajan omin toimenpitein. Laitte- valmistaja ilmoittaa niin sanotulla valmista- jan vakuutuksella tuotteensa olevan laatuvaai- musten mukainen ja tekee tästä osoitukseksi tuotteeseen erityisen CE -merkin ja muut säädetyt merkinnät. Helpoin ja käytännössä yleisin tapa vaatimusten täyttämiseksi on valmistaa tuote niin sanottujen harmonisoitu- jen standardien mukaisesti. Eräissä tapauk- sissa valmistajan on käytettävä riippumaton-

ta arviointilaitosta vaatimustenmukaisuuden varmentamisessa esimerkiksi radiolähtetimen testausohjelman määrittelemiseksi tai valmistajan teknisen dokumentaation arvioimiseksi. Viestintäviraston tehtävänä on valvoa lain noudattamista. Valvonta tapahtuu jalkikäteisin keinoin valvomalla markkinoilla olevia laitteita. Viestintävirastolla on laajat tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudet valvonta-tehtäviensä suorittamiseksi.

Nykyinen radiolaki ja sen nojalla annetut Viestintäviraston määräykset koskevat radiolaitteita ja telepäätelaitteita. Kokonaisilta viestintäverkoilta vaadittavista ominaisuuksista on säännöksiä viestintämarkkina-alueissa ja sen nojalla annetuissa Viestintäviraston määräyksissä. Yksittäisten viestintäverkkolaitteiden laatuvaatimuksista, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta, markkinoille saatamisesta ja markkina-aluevalvonnasta ei ole säännöksiä kummassakaan edellä mainitussa laissa.

Radio- ja telepäätelaitteita koskevat radiolain nykyiset säännökset sekä esityksessä ehdotettu soveltamisalan laajennus verkkolaitteisiin perustuvat kahteen Suomessa jo voimaansaatettuun direktiiviin. Direktiivien sisältöä ja keskinäistä suhdetta on selostettu jäljempänä kappaleessa 2.2.

2.1.2. *Vieraan valtion edustajan oikeus radioviestintään*

Radioluvasta on säännökset radiolain 7 §:ssä. Pykälän mukaan muilla kuin yhteis- taajuuksilla toimivan radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön tarvitaan pääsääntöisesti Viestintäviraston lupa. Radiolain 7 §:n 5 momentissa on erityinen radiolupaa koskeva poikkeussäännös. Mainitun säännöksen mukaan vieraan valtion poliisimiehen ei tarvitse radiolupaa radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön tietyissä takaa-ajotilanteissa ja rajan yli tapahtuvassa tarkkailussa. Sääntelyn taustalla ovat poliisitoiminnan tehokkuuteen liittyvät käytännön tarkoituksenmukaisuussyt. Muita erityisiä vieraan valtion edustajaa koskevia radioluvasta vapauttavia poikkeussäännöksiä radiolaissa ei ole. Vieraan valtion edustajia koskee kuitenkin myös 7 §:n 4 momentin säännös, jonka mukaan Viestintävirasto voi hyväksyä radioluvaksi vieraan

valtion toimivaltaisen viranomaisen myöntämän luvan, oikeutuksen tai käyttöoikeuden. Tätä säännöstä sovelletaan myös 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuihin vieraan valtion sota-alueen, sotilasilma-alueen ja muun yksinomaan valtion tarkoitukseen käytettävän ilma-alueen radiolaitteisiin.

2.1.3. *Radioamatööri- ja meriradiotutkimus*

Radioamatööri- ja meriradiotutkimuksesta on säännökset radiolain 15 §:ssä. Pykälän mukaan radiolähetintä meriradio- tai radioamatööriviestintään käyttävällä on oltava Viestintäviraston myöntämä pätevyystodistus. Pätevyystodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkimus. Tutkimuksessa on osoitettava kyseiseen radioviestintään lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkimusvaatimukset sekä tutkimuksen vastaanottajat. Tutkimuksen vastaanottajien on oltava virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon. Näitä tutkimussäännöksiä sovelletaan myös 16 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuun kelpoisuustutkimukseen, jolla osoitetaan pätevyyden ylläpitäminen meriradioviestinnässä.

Tutkimuksen vastaanottajan tehtävänä on järjestää tutkimuksia eri paikkakunnilla Suomessa. Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset tutkimusvaatimuksista. Käytännössä esimerkiksi radioamatööritutkimus koostuu kirjallisista monivalintakysymyksistä ja valmiista mallivastauksista. Tutkimuksen hyväksytty suorittaminen edellyttää tiettyä määrää oikeita vastauksia esitettyihin kysymyksiin. Tutkimuksen vastaanottaja ei suunnittele itse kysymyksiä eikä käytä itsenäistä harkintavalttaa vastauksia arvioitaessa. Meriradiotutkimuksessa tutkimuksen vastaanottajan asema on itsenäisempi. Tutkimuksessa hylätty voi vaatia tutkimusasuoritukseensa arvioinnin oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa lisäksi hakea muutosta.

Viestintäviraston määräämät tutkimuksen vastaanottajat pitävät joko säännöllisin väliajoin tai tarpeen vaatiessa pätevyystutkimuksia omilla paikkakunnillaan eri puolilla Suomea. Tutkimuksen vastaanottajien työsuhte

Viestintävirastoon kattaa ainoastaan tutkimon vastaanottamiseen liittyvät työtehtävät. Vuonna 2002 meriradiotutkintoja vastaanotettiin 1405 ja radioamatööritutkintoja 406 eli yhteensä 1811 tutkintoa.

2.1.4. Radioviestinnän luottamuksellisuus

Radioviestinnän luottamuksellisuudesta on säännökset radiolain 37 §:ssä. Pykälän mukaan radioviestintä on luottamuksellista, jolle ei sitä ole tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi. Se mitä yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettulla viestinnällä pykälässä tarkoitetaan on kuitenkin jossain määrin tulkinnanvaraista. Lain esitöissä (HE 80/2001 ja LiVM 6/2001) asiaa on käsitelty niukasti. Pykälästä puuttuu esimerkkiluettelo tyypillisistä radioviestinnän muodoista, joissa välitettävä viestintä ei ole luottamuksellista. Osa radioviestintälaitteista on sellaisia, että toisten käyttäjien kuunteleminen on täysin vaivatonta eikä edellytä mitään erityisiä toimenpiteitä tai taitoja.

2.1.5. Radiotaajuuksien käytöstä päättäminen

Radiotaajuuksien käyttöä koskevasta päätösvallasta on säännökset radiolain 6 §:ssä. Pykälän 1 momentin mukaan Viestintävirasto määrää radiotaajuuksien käytöstä eri käyttö-tarkoituksiin. Pykälän 2 momentin mukaan Valtioneuvosto kuitenkin vahvistaa toimilupaa edellyttävään teletoimintaan sekä televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman. Muihin käyttötarkoituksiin määrättyjen taajuusalueiden jakamisesta käyttäjille päättää Viestintävirasto.

Lisäksi on huomattava, että radiolain 7 §:ssä tarkoitetun radioluvan myöntää Viestintävirasto. Radioluvalla osoitetaan luvanhaltijan käytettävissä olevat radiotaajuudet. Mahdollisen toimiluvan taas myöntää Valtioneuvosto.

Viestintäviraston määräys taajuuksien käytöstä ja Valtioneuvoston käyttösuunnitelma ovat luonteeltaan normeja. Radiolupaa koskeva Viestintäviraston päätös ja mahdollinen toimilupaa koskeva Valtioneuvoston päätös ovat hallintopäätöksiä.

Viestintäviraston käytössä olevat taajuuksien hallintovälineet ovat siten yleisesti sovellettava määräys taajuuksien käytöstä sekä yksittäiset radiolupaa koskevat hallintopäätökset. Nämä välineet ovat osoittautuneet riittäväksi radiotaajuuksien käytön suunnitteluun ja ohjaamiseen Radiolain 6 §:n 2 momentin viimeisessä virkkeessä olevalla säännöksellä, jonka mukaan Viestintävirasto jakaa Valtioneuvoston käyttösuunnitelman ulkopuoliset taajuudet, ei siten ole ollut käytännössä mitään todellista itsenäistä sisältöä.

Radiolain 6 §:n 4 momentin mukaan Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa Valtioneuvoston käyttösuunnitelmasta ainoastaan, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä.

2.1.6. Radioluvan ehtojen muuttaminen

Radioluvan ehtojen muuttamisesta on säännökset radiolain 8 §:n 3 momentissa. Säännöksen mukaan viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi, tai jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi. Edellytykset on säännöksessä lueteltu tyhjentävästi. Ehtojen muuttamiseen oikeuttavat ainoastaan muutokset taajuuksien käyttöä sääntelevissä muissa säännöksissä tai olemassa olevat tai odotettavissa olevat häiriöt. Muutoin lupaehtojen muuttaminen edellyttää luvanhaltijan suostumuksen.

2.1.7. Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttamisesta on säännökset radiolain 12 §:ssä. Pykälän mukaan Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen muun ohessa, jos luvanhaltija huomautuksesta huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista lupaehtoa. Radioluvan peruuttaminen ei ole siten mahdollista ennen kuin rikkomuksesta on ai-

nakin kerran huomautettu. Rikkomuksen pitää olla samanaikaisesti sekä toistuvaa että vakavaa. Lisäksi lupaehdon tulee vielä olla häiriöttömyyden kannalta olennainen. Vasta kun kaikki edellä mainitut edellytykset täyttyvät lupa voidaan peruuttaa.

2.2. Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan Unionin sisämarkkinoiden periaatteiden mukaan laitteiden on saatava liikua vapaasti maasta toiseen kunhan ne täyttävät tietyt yhtenäiset laatuvaatimukset. Tätä vapaata liikkumista ei voida estää rajatarkastuksilla tai muilla markkinoille tuloa edeltävillä tarkastuksilla. Valvonnan on tapahduttava jälkikätein keinoin.

Radiolaissa on säännökset radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden markkinoille saattamisesta. Sääntely perustuu tältä osin radio- ja telepäätelaitteista ja niiden vaatimustenmukaisuuden vastavuoroisesta tunnustamisesta annetun direktiivin (1999/5/EY), jäljempänä R&TTE –direktiivi (Radio equipment & Telecommunications Terminal Equipment) määräyksiin.

Esityksessä ehdotetaan, että sääntely laajennetaan koskemaan myös viestintäverkkolaitteita. Ehdotettu sääntely perustuu tältä osin sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevan jäsenvaltioiden lainsäädännön lähentämisestä annetun direktiivin (89/336/ETY), jäljempänä EMC –direktiivi (ElectroMagnetic Compatibility) määräyksiin.

R&TTE –direktiivin ja EMC –direktiivin soveltamisala on osin päällekkäinen. EMC –direktiivi koskee kaikkien sähkölaitteiden, myös radio- ja telepäätelaitteiden, EMC –vaatimuksia kun taas R&TTE –direktiivi koskee radio- ja telepäätelaitteiden kaikkia vaatimuksia, myös EMC –vaatimuksia. Vaatimukset ovat samat, koska R&TTE –direktiivissä viitataan tältä osin EMC –direktiiviin. Radio- ja telepäätelaitteiden osalta R&TTE –direktiivin vaatimukset kattavat siten myös EMC –direktiivin vaatimukset. Samalla kun R&TTE –direktiivi on Suomessa saatettu voimaan, lainsäädäntö on saatettu radio- ja telelaiteiden osalta myös EMC –direktiivin vaatimusten mukaiseksi.

Edellä sanottu ei kuitenkaan koske viestin-

täverkkolaitteita. Viestintäverkkolaitteet eivät kuulu R&TTE –direktiivin soveltamisalaan. Viestintäverkkolaitteiden osalta ovat siten voimassa yksinomaan EMC –direktiivin vaatimukset.

EMC –direktiivi on Suomessa muiden kuin radio- ja telepäätelaitteiden osalta saatettu voimaan yleisellä sähkölaitteita koskevalla lainsäädännöllä. Säännökset viestintäverkkolaitteiden EMC –vaatimuksista ja markkinoille saattamisesta ovat siten sähköturvallisuuksissa (410/1996) ja kauppa- ja teollisuusministeriön sähkölaitteiden ja –laitteistojen sähkömagneettisesta yhteensopivuudesta antamassa päätöksessä (1693/93).

Toinen poikkeus R&TTE –direktiivin soveltamisalassa ovat tavanomaiset radio- ja televisiovastaanottimet. Niiden osalta EMC –direktiivin vaatimukset on saatettu voimaan Viestintäviraston radiolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja merkittävyydestä annetulla määräyksellä (1 C/2003 M).

2.3. Nykytilan arviointi

Nykyinen sähköturvallisuuksilainsäädännössä sijaitseva viestintäverkkolaitteita koskeva sääntely on viestintälainsäädännön kokonaisuuden kannalta väärässä paikassa ja lisäksi osittain normihierarkkisesti liian alhaisella tasolla. Sama koskee säädösten osalta tavanomaisia radio- ja televisiovastaanottimia koskevaa sääntelyä ja EMC –direktiivin mukaista sähkömagneettisen yhteensopivuuden arviointimenettelyä muidenkin radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden osalta. Radiolupaa koskevasta sääntelystä puuttuu vieraan valtion edustajaa koskeva poikkeussäännös. Radioamatööri- ja meriradiotutkintoa koskeva säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon on tarpeeton ja aiheuttaa Viestintävirastolle turhia henkilöstöhallintokustannuksia. Radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä on käyttäjän näkökulmasta vaikeaselkoinen. Viestintäviraston päätöksentekoa taajuuksien käytöstä koskeva sääntely on epäselvä ja osin liian joustamaton. Radioluvan peruuttamisen sekä ehtojen muuttamisen edellytykset ovat jossain määrin liian tiukat. Pätevyys- ja kelpoisuustodistuk-

sen peruuttamista sääntelevässä 18 §:ssä on virheellinen lakiviittaus. Eräiden viranomaisten tehtäviä sääntelevässä 27 §:ssä on kirjoitusvirhe. Lain nimike, ”radiolaki” ei enää täysin vastaa sen sisältöä ja on tämän vuoksi osin harhaanjohtava.

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että radiolakiin tehdään lakia sovellettaessa havaittujen epäkohtien ja puutteiden korjaamiseksi tarvittavat muutokset. Esityksen tavoitteena on selkeyttää lain säännöksiä ja parantaa Viestintäviraston toimintaedellytyksiä.

Viestintäverkkolaitteiden markkinoille saattamista koskeva sääntely nostetaan lain tasolle ja siirretään asianmukaiseen paikkaan radiolaitteita ja telepäätelaitteita koskevan sääntelyn rinnalle (1, 2, 4, 5, 19, 20, 21, 21 a, 21, b, 21 c, 21 d, 22, 23, 24, 28, 29, 32, 34 ja 39 §:t). Ehdotettu viestintäverkkolaitteita koskeva EMC –direktiiviin perustuva sääntely vastaa eräitä vähäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta nykyistä radiolaitteita ja telepäätelaitteita koskevaa R&TTE –direktiiviin perustuvaa sääntelyä. Samalla EMC –direktiivistä johtuva sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva sääntely nostetaan myös tavanomaisten radio- ja televisiovästäänottimien (21 b ja 24 §) ja muiden laitteiden osalta lain tasolle.

Radiolupaa koskevaan sääntelyyn lisätään vieraan valtion edustajaa koskeva poikkeussäännös, jonka mukaan vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävään radiolähettimeen (7 §). Radioamatööri- ja meriradiotutkintoa koskevasta sääntelystä poistetaan säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon (15 §). Radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä selvennetään esimerkkiluettelon avulla (37 §). Sääntelyä, joka koskee Viestintäviraston päätöksentekoa taajuuksien käytöstä selvennetään ja tehdään joustavammaksi (6 §). Lain nimike muutetaan siten, että se vastaa lain sisältöä. Ehdotettu uusi nimike on ”laki radiotaajuuksista ja telelaitteista”.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan vähäisiä

muutoksia, radioluvan ehtojen muuttamisen edellytyksiin (8 §) sekä radioluvan ja radio-
taajuuksien varauksen peruuttamisen edellytyksiin (12 §). Esityksessä ehdotetaan vielä muun ohessa, että pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttamista sääntelevässä 18 §:ssä oleva virheellinen lakiviittaus sekä eräiden viranomaisten tehtäviä sääntelevässä 27 §:ssä oleva kirjoitusvirhe korjataan.

4. Esityksen vaikutukset

Esityksellä ei ole merkittäviä henkilöstö- tai organisaatiovaikutuksia eikä myöskään taloudellisia vaikutuksia. Sama koskee ympäristövaikutuksia ja yritysvaikutuksia sekä vaikutuksia kansalaisten asemaan.

5. Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu virkatyönä liikenne- ja viestintäministeriössä yhteistyössä Viestintäviraston kanssa.

Esityksestä on pyydetty lausunto kaikilta ministeriöiltä, Ilmailulaitokselta, Keskusrikospoliisilta, Kilpailuvirastolta, Merenkululaitokselta, Onnettomuustutkintakeskukselta, Puolustusvoimilta, Rajavartiolaitoksen esikunnalta, Suojelupoliisilta, Säteilyturvakeskukselta, Turvatekniikan keskukselta, Viestintävirastolta, Elektroniikan tukkukauppiat Oy:ltä, FiCom ry:ltä, Finnet-Liitto ry:ltä, Helsingin kauppakamarilta, Keskuskauppakamarilta, Suomen radioamatööriliitto ry:ltä, Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus TIEKE ry:ltä, Alma Media Oyj:ltä, Digita Oy:ltä, Elisa Communications Oyj:ltä, Microsoft Oy:ltä, Nokia Oyj:ltä, Oy LM Ericsson Ab:ltä, Oy Radiolinja Ab:ltä, Sanoma-WSOY Oyj:ltä, Siemens Oy:ltä, Suomen Erillisverkot Oy:ltä, Telemast Nordic Oy:ltä, TeliaSonera Oyj:ltä ja Yleisradio Oy:ltä.

Lausunnonantajat suhtautuivat ehdotukseen pääosin myönteisesti. Oikeusministeriö ja eräät teleoperaattorit kiinnittivät erityistä huomiota radioluvan muuttamista sääntelevää 8 §:ää koskevaan muutosehdotukseen. Ehdotettua pykälää pidettiin puutteellisesti perusteltuna. Perusteluja on tältä osin lisätty. Myös muut lausuntokierroksella esille tulleet korjausehdotukset on pyritty ottamaan huomioon.

6. Muita esitykseen vaikuttavia seikkoja

6.1. Riippuvuus muista esityksistä

Esitys ei ole riippuvainen muista esityksistä.

6.2. Riippuvuus kansainvälisistä velvoitteista

Esitys ei ole riippuvainen kansainvälisistä velvoitteista.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

Lain nimike

Lain nimike ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa lain sisältöä. Ehdotettu uusi nimike on ”laki radiotaajuuksista ja telelaitteista”.

1 luku Yleiset säännökset

1 § *Lain tarkoitus.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään 3 kohdan säännökseen radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden rinnalle uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Telelaitteen määritelmä on ehdotetussa 4 §:n 3 c kohdassa. Määritelmän mukaan telelaitteella tarkoitetaan radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta.

2 § *Soveltamisala.* Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

4 § *Määritelmät.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi viestintäverkkolaitteen (3 b) ja telelaitteen (3 c) määritelmät. Pykälän 3 b kohdan mukaan viestintäverkkolaitteella tarkoitetaan laitetta, joka on viestien siirtämiseksi tai ohjaamiseksi tarkoitettu käytettäväksi viestintäverkossa. Pykälän 3 c kohdan mukaan telelaitteella tarkoitetaan radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta. Uuden yläkäsitteen avulla viestintäverkkolaitteet voidaan lisätä radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden rinnalle sellaisiin säännöksiin, joissa näitä laitteita säännellään samalla tavalla. Eri laitetyyppien välisiä eroja on selostettu yleisperusteluissa (2.1). Samalla 3 a

kohtaa tarkennetaan, korvaamalla sana ”tieto” sanalla ”viesti”.

5 § *Telelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat.* Pykälän otsikko ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa pykälän sisältöä.

2 luku Radiotaajuushallinto

6 § *Radiotaajuuksien käyttö.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että momentin viimeisessä virkkeessä oleva säännös poistetaan. Poistettavan säännöksen mukaan Viestintävirasto päättää valtioneuvoston käyttösuunnitelmaan kuulumattomien taajuuksien jakamisesta käyttäjille. Säännös on tarpeeton, osin harhaanjohtava ja omiaan aiheuttamaan sekaannusta. Viestintävirasto ei radiotaajuuksien käytöstä annettavan määräyksen ja radiolähtimen käyttöön myönnettävän radioluvan lisäksi jaa taajuuksia käyttäjille. Pykälän 4 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään säännös, jonka mukaan Viestintävirasto voi perustelusta syystä sallia käyttösuunnitelmassa tarkoitettulle radiotaajuusalueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuusalueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriöitä ensisijaisien käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle. Ehdotettu sääntely vastaa nykyisin noudatettua käytäntöä edistään taajuuksien tarkoituksenmukaista ja tehokasta käyttöä.

7 § *Radiolupa.* Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 6 momentti, jonka mukaan vie-raan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolä-

hettimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähtetimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähtetimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

Ehdotuksen olennainen sisältö on se, että etukäteen hankittavaan radiolupa perustuva menettely korvataan tässä erityistapauksessa ilmoitusvelvollisuuteen, tiedonantovelvollisuuteen ja jälkikäteiseen kielloikeuteen perustuvalla menettelyllä. Sääntelyn tarkoituksena on tarkoituksenmukaisuussyistä keventää menettelyä vieraan valtion edustajien osalta tietyissä tilanteissa. Jos Viestintävirastossa havaitaan sille toimitettujen tietojen perusteella, että radiolähtetimen aiheuttaisi todennäköisesti häiriöitä laitteen käyttö voidaan kieltää häiriöiden estämistä koskevan 34 §:n nojalla.

8 § *Lupaehdot.* Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistaminen lisätään säännökseen uudeksi radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytykseksi. Samalla säännökseen lisätään selvyden vuoksi maininta luvanhaltijan suostumuksen merkityksestä lupaehtojen muuttamiselle. Ehdotetun muutoksen jälkeenkin lupaehtoja voidaan muuttaa ainoastaan, jos sen katsotaan olevan välttämätöntä edellytyksessä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi.

Sääntelyn tarkoituksena on helpottaa lupaehtojen muuttamista tilanteissa, jossa se on välttämätöntä viestintämarkkinoilla tapahtuvien muutosten vuoksi. Radiolupa annetaan yleensä melko pitkäksi aikaa eikä luvanhaltija joudu maksamaan siitä kuin hallinnollisen korvauksen. Tämän vuoksi kynnys lupaehtojen muuttamiseen ei saa olla liian korkea. Ehdotettu muutos ei olennaisesti muuta nykyistä sääntelyä.

Viestintämarkkinalain 11 §:ssä on vastaavankaltainen säännös matkaviestinverkon ja digitaalisen televisioverkon toimiluvan ehtojen muuttamisesta. Mainitun säännöksen mukaan lupaehtoja voidaan muuttaa muun ohessa, jos se on luvanvaraisen toiminnan toimintaedellytyksissä tapahtuvasta olennaisesta muutoksesta johtuvasta erityisestä syystä välttämätöntä.

Radiolain yksi tarkoitus on 1 §:n 4 kohdan mukaan ”edistää viestintämarkkinoiden te-

hokkuutta yleisessä teletoiminnassa.” Viestintämarkkinoilla tarkoitetaan viestintämarkkinalain (393/2003) 3 §:n 1 momentin mukaan ”verkkopalvelun ja viestintäpalvelun sekä niihin liittyvien palveluiden tarjontaa koskevia markkinoita.” Yleistä teletoimintaa on telepalvelun tarjoaminen siten, että palvelun käyttäjäpiiri ei ole rajattu. Telepalvelujen tarjoaminen matkaviestinverkoissa, joukkoviestinverkoissa ja lähes kaikessa muussa viestintämarkkinalain 4 §:ssä tarkoitettussa toimiluvanvaraisessa teletoiminnassa on yleistä teletoimintaa ja se on merkittävä osa yleisen teletoiminnan viestintämarkkinoita.

Viestintävirasto määrää radiotaajuuksien käytöstä yleisesti radiolain 6 §:n nojalla annettavalla määräyksellä. Valtioneuvosto vahvistaa toimiluvanvaraiseen teletoimintaan määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman. Toimiluvanvaraiseen teletoimintaan ja muuhun yleiseen teletoimintaan käytettävät, eri teleyritysten käyttämät radiotaajuudet osoitetaan Viestintäviraston määräyksen ja valtioneuvoston käyttösuunnitelmassa määrätyn perusteella verkkojen radiolähtetimiä koskevissa radioluissa. Siten radioluvan ehtoja muuttamalla voidaan hallinnoida eri teleyritysten käytössä olevien radiotaajuuksien jakoa ja määrää yksityiskohtaisesti. Radiotaajuudet ovat rajallinen luonnonvara, jonka vuoksi niitä ei voida aina osoittaa teleyritysten käyttöön yritysten haluamassa määrin.

Esitetty lisäys radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytykseksi mahdollistaisi viestintämarkkinoiden tehokkuuden ja sananvapauden edistämisen radiotaajuuksien käyttöä tehostamalla tai muuttamalla teleyritysten käytössä olevien radiotaajuuksien jakoa kilpailun lisäämiseksi. Sananvapauden voidaan arvioida edistyvän taajuuksien käyttöä tehostettaessa siirtämällä tehottomassa käytössä olevia taajuuksia niitä tarvitsevan kilpailevan teleyrityksen käytettäväksi. Sen voidaan arvioida edistyvän myös välillisesti, jos viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen kannalta välttämättömien syiden vuoksi käytettävien taajuuksien jakoa teleyritysten välillä muutetaan. Näin sen vuoksi, että viestintämarkkinoiden tehostumisen seurauksena telepalveluiden käyttäjien sananvapauden toteuttamisen voidaan arvioida halpenevan sähköisessä viestinnässä.

Esitetty lisäys radioluvan muuttamisedellytykseksi täydentäisi radiolain säännöstöä ja muuttaisi säännöstön joustavammin sovellettavaksi siten, että lain viestintämarkkinoiden tehostamistarkoitusta voitaisiin välttämättömän syyn vuoksi edistää hallinnollisin päätöksin muulloinkin ja laajemmin kuin radioluvan myöntämisvaiheessa 10 §:n 7 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa. Tällaiset hallinnolliset päätökset perustuisivat Viestintäviraston viestintämarkkinalain perusteella tekemiin viestintämarkkinoita koskeviin markkina-analyysihin. Uusi radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytys saattaisi tulla sovellettavaksi esimerkiksi, jos viestintämarkkinoille olisi pyrkimässä uusia teleyrityksiä ja taajuuksien käyttöä olisi välttämätöntä järjestää uudelleen niukkojen taajuuksien osoittamiseksi myös uusien teleyritysten telepalveluille tai näiden teleyritysten kilpailuedellytysten varmistamiseksi. Sääntely liittyy tällöin välillisesti myös lain 1 §:ssä säädetyn tasapuolisuusperiaatteen toteuttamiseen.

Koska pyykälän soveltaminen koskee myös tilanteita, joissa usealla toimijalla on kiinnostusta saman taajuusalueen käyttämiseen, on viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen ohella huolehdittava siitä, että lupaehtoja muutetaan vain tavalla, joka ei aiheuta haittaa luvanhaltijan toiminnalle ja joka varmistaa luvanhaltijan jo tekemien investointien tehokkaan hyödyntämisen. Viestintäviraston tulee tämän vuoksi lupamuutosta harjoittaessaan varmistaa muun muassa, ettei uuden toimijan mukaantulo samalle taajuusalueelle häiritse luvanhaltijan lähetyksiä.

Radioluvan uusi muuttamisedellytys täydentäisi myös sitä viestintämarkkinalain säännöstöä, jonka tarkoituksena on ”edistää palvelujen tarjontaa ja käyttöä viestintäverkoissa”. Viestintämarkkinalain teleyritysten velvollisuuksia koskevien säännösten nojalla ei voida puuttua radiolupiin perustuviin teleyritysten radiotaajuuksien käyttöoikeuksiin.

12 § *Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen.* Pyykälän 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että radiolain nojalla annettu määräys lisätään radioluvan lupaehtojen rinnalle sellaiseksi normiksi, jonka rikkominen saattaa johtaa radioluvan peruuttamiseen. Samalla säännöstä muutetaan siten, että rikkomuksen ei tarvitse

enää olla yhtäaikaaisesti vakava ja toistuva. Ehdotuksen mukaan mainitut rikkomuksen laatuun liittyvät edellytykset ovat vaihtoehtoisia. Sääntelyn tarkoituksena on lieventää nykyistä sääntelyä, joka on epä johdonmukainen ja liian tiukka.

Luvanvaraisia radiolähettämiä koskevia Viestintäviraston määräyksiä ovat radioamatöörimääräykset ja määräys radiotaajuuksien käytöstä. Näistä erityisesti jälkimmäisen noudattamisen on tärkeää radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai rajoittamiseksi.

Radioviestinnän häiriöttömyys on oleellinen edellytys sananvapauden käyttämiseksi radioviestinnässä. Radioviestintää koskevien määräysten tai radioluvan ehtojen toistuva tai vakava rikkominen voi merkittävästi estää monia muita radiolaitteiden käyttäjiä harjoittamasta sananvapautta lähettämällä tai vastaanottamalla radiolähetyksiä. Tämän vuoksi perustuslaissa säädetyn sananvapauden toteutumista radioviestinnässä ei voida tarkastella ainoastaan yhden radiolähtetimen käyttäjän näkökulmasta.

Säännökseen esitetty muutos, jonka mukaan radiolupa tai radiotaajuuksien varaus voitaisiin peruuttaa, jos ehtoja tai määräyksiä rikkonut radiolain 36 §:ssä säädetyn hallintopäätöksenä annettavan huomautuksen jälkeenkin edelleen toistuvasti tai vakavasti jatkaisi rikkomusmenettelyään, turvaa rikkojan oikeuden sananvapauteen oikeasuhtaisesti ja riittävästi. Kyseessä olevassa vähintään kaksivaiheisessa menettelyssä rikkojalla olisi riittävä aika ja mahdollisuus oikaista virheellinen menettelynsä eikä menettely olisi liian ankara suhteessa siihen, että määräysten tai lupaehtojen rikkomista on jatkettu toistuvasti tai vakavasti hallintopäätöksenä annetusta huomautuksesta huolimatta.

Ehdotetun muutoksen keskeinen tarkoitus ja vaikutus olisi se, että se parantaa muiden radiolaitteiden käyttäjien mahdollisuuksia harjoittaa sananvapautta siten, ettei heidän lähettämäänsä tai vastaanottamaansa radioviestintää häiritä sekä toistuvasti että vakavasti. Lisäksi esityksessä on otettu huomioon se, että radiolain 39 §:ssä säädetty seuraamukset koskevat vain rajattua osaa radiolain tai sen nojalla annettujen määräysten rikkomistapauksia, jonka vuoksi lain noudattamista valvovalla viranomaisella tulee olla

riittävän tehokkaat hallinnolliset keinot estää uusiutuva radiomääräysten rikkominen. Ehdotetussa menettelyssä on samalla riittävästi turvattu rikkojan oikeusturva sananvapauden osalta.

15 § *Pätevyyden osoittaminen*. Pykälän 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon poistetaan. Tutkinnon vastaanottajan asemaa on selostettu yleisperustelujen kohdassa 2.1.3 ja suhdetta perustuslakiin yksityiskohtaisten perustelujen kohdassa 4.2. Ehdotuksen tarkoituksena on vähentää tältä osin Viestintäviraston henkilöstöhallintokuluja.

Lisäksi pykälän 5 momentti ehdotetaan kumottavaksi siten, että siinä oleva oikaisua ja muutoksenhakua koskeva säännös siirretään 42 §:ään.

18 § *Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen*. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi siten, että siinä oleva virheellinen lakiviittaus korjataan. Nykyisen säännöksen mukaan tietoliikenteen häirinnän tavallinen tekomuoto ei oikeuta pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen peruuttamiseen vaikka saman rikoksen lievä tekomuoto oikeuttaa. Johdonmukaisuuden vuoksi viittaus muutetaan kattamaan kaikki tekemuodot.

3 luku Telelaitteiden markkinoille saattaminen

Luvun otsikko. Luvun otsikko ehdotetaan muutettavaksi siten, että se vastaa luvun sisältöä.

19 § *Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö*. Pykälän 3 ja 4 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Viestintäverkkolaitteessa ei tarvitse olla ilmoitusta käyttötarkoituksesta.

20 § *Olennot vaativuudet*. Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Viestintäverkkolaitteisiin sovelletaan radiolaitteista ja telepäätelaitteista poiketen 20 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja jännitealuearvoja.

21 § - 21 d § *Vaatimustenmukaisuuden varmistaminen*. Lakiteknisistä syistä koko nykyinen 21 § ehdotetaan muutettavaksi. Muutoksen olennainen sisältö on se, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan. Samalla EMC -direktiivistä johtuva sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva sääntely nostetaan myös muiden laitteiden osalta Viestintäviraston määräyksestä radiolakiin. Pykälä hajotetaan selkeyden lisäämiseksi osiin siten, että vaihtoehtoisista tavoista, joilla eri laitetyyppien vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa säädetään ehdotetussa 21 §:ssä ja eri laitetypit sijoitetaan omiin pykäliinsä, joissa on viittaukset asianomaisiin 21 §:n kohtiin. Samalla 21 §:ään kohdistuvat lakiviittaukset muutetaan vastaamaan uutta systematiikkaa.

Alkuperäisen 21 §:n 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään momentin soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Samalla momentin sisältämään luetteloon vaatimustenmukaisuuden vaihtoehtoisista osoittamistavoista lisätään uusi 3 b kohta jossa viitataan sähköturvallisuuslain mukaiseen tuotevalvontaan. Uuden 3 b kohdan mukaiseen menettelyyn viitataan jäljempänä kaikkien eri laitetyyppien osalta silloin kun kyse on pelkästään sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevasta vaatimustenmukaisuudesta.

Alkuperäisen 21 §:n 2 momentin sisältöä ei muuteta. Pykälän 3 momenttiin lisätään radiolähtetimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva säännös. Samalla 2 ja 3 momentti siirretään uuden radiolähtetimiä koskevan 21 a §:n 1 ja 2 momentiksi.

Vastaavanlainen säännös lisätään radiovastaanottimen osalta 4 momentin toiseksi viimeiseksi virkkeeksi ja yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettun radiovastaanottimen osalta 4 momentin viimeiseksi virkkeeksi. Samalla 4 momentti siirretään uudeksi radiovastaanottimia koskevaksi 21 b §:ksi.

Samanlainen säännös lisätään telepäätelaitteen osalta pykälän 5 momenttiin, joka samalla siirretään uudeksi telepäätelaitteita koskevaksi 21 c §:ksi.

Pykälän nykyinen 6 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään momentin soveltamisalaan uu-

den yläkäsitteen (telelaite) avulla. Pykälän nykyiseen 7 momenttiin lisätään säännös, jonka mukaan 1 momentin uuden 3 b kohdan mukaisessa arviointimenettelyssä annettu kielteinen lausunto estää laitteen markkinoille saattamisen. Pykälän nykyistä 8 momenttia ei muuteta. Pykälän nykyiset 9 ja 10 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään momentteihin uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

Edellä mainittujen siirtojen vuoksi nykyiset 6, 7, 8, 9 ja 10 momentit siirtyvät 2, 3, 4, 5 ja 6 momentiksi.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 21 d §, jossa on säännökset viestintäverkkolaitteiden vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta. Pykälän 1 momentin mukaan viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuus osoitetaan sisäisellä tuotevalvonnalla silloin kun laite on valmistettu standardien mukaan. Muussa tapauksessa vaatimustenmukaisuus on osoitettava 2 momentin mukaan sähköturvallisuuslain mukaisen tarkastuslaitoksen todistuksen tai kertomuksen sisältävällä tuotevalvonnalla.

Nykyisen 21 §:n 1 momentin 3 ja 3a kohdassa sekä 5 momentissa viitataan virheellisesti 41 §:ssä tarkoitettuun arviointilaitokseen. Mainitussa 41 §:ssä on kyse kuitenkin vain suomalaisesta arviointilaitoksesta vaikka viittauksen pitäisi kohdistua 4 §:n 9 kohdassa tarkoitettulla tavalla kaikkiin Euroopan talousalueen arviointilaitoksiin. Ehdotuksessa virheet on korjattu.

22 § *Merkitseminen ja annettavat tiedot.* Pykälä 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla. Samalla pykälässä oleva lakiviittaus korjataan vastaamaan uutta systematiikkaa.

23 § *Ilmoitus markkinoille saattamisesta.* Pykälässä oleva lakiviittaus korjataan vastaamaan uutta systematiikkaa.

24 § *Erityisten radiolaitteiden ja telepääte-laitteiden vaatimukset.* Pykälän 1 momentin 3 kohta ehdotetaan poistettavaksi. Nykyiset 4 ja 5 kohdat siirtyvät 3 ja 4 kohdiksi. Esityksen mukaan EMC -direktiivistä johtuva sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva sääntely siirretään myös tavanomaisten radio- ja televisiovastaanottimien osalta Viestintäviraston määräyksestä radiolakiin (21 b §). Koska laitteet otetaan radiolain sovelta-

misalaan ne on vastaavasti poistettava soveltamisalaa rajaavasta poikkeussäännöksestä.

27 § *Eräiden muiden viranomaisen tehtävät.* Nykyistä pykälää viimeksi muutettaessa (23.5.2003/399) siitä poistettiin tekstinkäsittelyssä tapahtuneen virheen vuoksi erehdyksessä merenkulkulaitoksen tehtävä valvoa pätevyystodistuksia (15 §:n 1 momentti ja 16 §:n 1 momentti) sekä poliisin ja rajavartiolaitoksen tehtävä valvoa radiolupasäännöksen noudattamista (7 §:n 1 momentti). Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että virhe korjataan.

28 § *Viestintävirastolle annettavat tiedot.* Pykälän 2 ja 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

29 § *Tiedonsaanti tulliviranomaiselta.* Pykälä ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

31 § *Tarkastus.* Nykyisin voimassa olevien säännösten mukaan rajavartiomies saa tarkastaa radion käyttämiseen vaadittavan pätevyystodistuksen, muttei radiolupaa, eli laitteen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa. Jälkimmäinen voidaan tarkastaa vain Viestintäviraston pyytäessä virka-apua. Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jonka mukaan radioluvan tarkastusoikeus on myös rajavartiolaitoksen edustajalla.

32 § *Telelaitteen tutkittavaksi ottaminen.* Pykälän otsikko muutetaan vastaamaan sen sisältöä. Pykälän 2 ja 3 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

34 § *Häiriöiden estäminen.* Pykälän 1 momentti ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään lain soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

Pykälän 1 momenttia ehdotetaan lisäksi muutettavaksi siten, että Viestintävirasto voisi kieltää vastaavasti kuin radiolähtetimen käytön myös lain 14 §:ssä tarkoitettun erityisen sähkölaitteen käytön, jos erityinen sähkölaitte aiheuttaa radioviestinnälle haitallista häiriötä. Erityisellä sähkölaitteella tarkoitetaan tieteelliseen, teolliseen, lääkinnälliseen

tai muuhun vastaavaan tarkoitukseen käytettävää sähkölaitetta, joka on tarkoitettu kehittämään radioaaltoja tätä tarkoitusta varten. Erityinen sähkölaite ei ole radiolaite, koska se ei kehitä radioaaltoja radioviestintää varten.

Viestintävirasto on radiotaajuuksien käytöstä määräävä ja niiden käyttöä valvova erityisviranomainen. Viestintävirasto määrää myös ne taajuudet, joita erityiset sähkölaitteet voivat käyttää. Virasto selvittää myös radiolaitteiden radioviestinnälle aiheuttamia häiriöitä. Se on viranomainen, joka yleensä ensimmäiseksi saa tiedon tai johon ensimmäiseksi otetaan yhteyttä, jos erityinen sähkölaite aiheuttaa häiriötä radioviestinnälle. Viestintävirastolla on myös parhaat edellytykset selvittää radiohäiriölle aiheutuneen häiriön syy ja häiritsevän laitteen sijainti. Näiden syiden vuoksi on perusteltua oikeuttaa Viestintävirasto suojaamaan radioviestintää myös erityisten sähkölaitteiden aiheuttamia haitallisia häiriöitä vastaan. Muutos täydentäisi voimassa olevan lainsäädännön mukaista Turvatekniikan keskuksen sähkölaitteita koskevaa ensisijaista häiriön selvittämistoimivaltaa.

Viestintävirasto voisi kieltää erityisen sähkölaitteen käytön vain, jos erityinen sähkölaite aiheuttaa haitallisen häiriön. Kielto-oikeuden käyttökynnys olisi siten korkea, koska haitallisella häiriöllä tarkoitetaan lain 4 §:n 6 kohdan mukaan ”turvallisuusradioviestinnälle aiheutuvaa häiriötä sekä muuta radioviestintää oleellisesti heikentävää, estävää tai toistuvasti keskeyttävää häiriötä”. Kyseeseen tulisivat ensisijaisesti turvallisuusradioviestinnälle aiheutuvat häiriöt, jotka vaativat pikaisia toimia häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi. Turvallisuusradioviestinnällä tarkoitetaan lain 4 §:n 4 kohdan mukaan ”radioviestintää, jota harjoitetaan ihmishengen tai omaisuuden turvaamiseksi ja pelastamiseksi”. Viestintävirastolle esitetty toimivalta rajoittuisi häiriön estämiseksi tai rajoittamiseksi tarvittaviin ensitoimiin. Muilta osin erityisten sähkölaitteiden radiolaitteille ja -viestinnälle aiheuttamat häiriöt selvitetäisiin Turvatekniikan keskus sähköturvallisuuslain nojalla.

Pykälän 3 momenttiin esitetään Viestintävirastolle lisättäväksi paikalla tapahtuvan ra-

diolaitteen tarkastusoikeuden lisäksi oikeus ottaa radiolaite tutkittavaksi. Kyseessä olisi yleensä radiolähettimen käytöstä aiheutuneen häiriön selvittäminen ja siihen liittyvä laitteen tutkiminen.

Tällaisissa tilanteissa radiolaitteen tarkastaminen voi vaatia sellaisia tarkkoja mittauksia, joita ei voida tehdä kenttäolosuhteissa, tai laitteen tarkastaminen sen sijoittamis- tai sijaintipaikan olosuhteiden vuoksi olisi muuten erityisen vaikeaa. Radiolaitteita on sijoitettu kiinteästi esimerkiksi savupiippuihin ja korkeisiin mastoihin. Tutkittavaksi ottamiseen sovellettaisiin muilta osin 32 §:n säännöksiä tutkimuksen viivytyksettömyydestä, annettavasta todistuksesta, tutkimuksessa vahingoittuneen radiolaitteen korvaamisesta ja tutkimuksen aiheuttamista kustannuksista.

5 luku Erinäiset säännökset

37 § *Radioviestinnän luottamuksellisuus.* Pykälän 1 momenttiin lisätään luottamuksellista radioviestintää koskeva vastaanottokielto. Säännöksen tarkoituksena on ilmaista, että tällaisen viestinnän tahallinen kuunteleminen tai muu vastaanottaminen on moitittavaa. Koska säännöksen noudattamisen valvonta on käytännössä mahdotonta, vastaanottokiellon rikkomista ei kuitenkaan ehdoteta säädetettäväksi rangaistavaksi teoksi.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti. Nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi. Samalla pykälän nykyiseen 1 ja 3 momenttiin tehdään säännöksen muuttuneen rakenteen edellyttämät muutokset. Ehdotetussa 3 momentissa on esimerkiksi luettelo sellaisesta radioviestinnästä, jonka on katsottava olevan luonteeltaan yleisesti vastaanotettavaksi tarkoitettua. Ehdotetun muutoksen tarkoituksena on selkeyttää sääntelyä erityisesti radiolaitteiden käyttäjien näkökulmasta.

Televisio- ja ääniradio-ohjelmistojen alkuperäisellä lähetyksellä tarkoitetaan säännöksessä tavanomaisia radio- ja televisiolähetyksiä, joita kansalaiset seuraavat (radio-) vastaanottimiansa käyttäen. Sääntely on tältä osin tosin itsestään selvää, mutta perusteltua sen vuoksi, että se rajaa luottamuksellisen radioviestinnän käsitettä konkreettisella ja helposti ymmärrettävällä tavalla.

Hätäkutsujen osalta on tärkeää huomata, että kyse on sellaisesta viestinnästä, jota käyttäjillä ei ole vain oikeus vastaanottaa vaan myös velvollisuus käyttää toimittamalla viesti edelleen asianomaiselle viranomaiselle. Samalla tavalla on jo viestinnän luonteesta johtuen selvää, että yleisellä kutsukanavalla harjoitettu viestintä ei voi olla luottamuksellista. Myös suljetussa radioverkoissa kuten viranomaisverkossa voi olla kutsukanava. Kutsukanava ei ole kuitenkaan silloin yleinen.

Radioamatööriviestintä on määritelty radio-laissa. Lain 4 §:n 5 kohdan mukaan radioamatööriviestinnällä tarkoitetaan radioviestintää, jota riittävän pätevyyden osoittaneet henkilöt radioamatööriasemaa käyttäen harjoittavat keskenään ilman taloudellisen edun tavoittelua kouluttautumis-, yhteydenpito- tai radioteknisessä kokeilutarkoituksessa.

Lyhytaaltoradioviestintä 27 megahertsin taajuusalueella tarkoitetaan käytännössä LA –radioviestintää ja esimerkiksi PR-27 –viestintää. LA –radioviestinnällä tarkoitetaan LA –puhelimella tapahtuvaa radioviestintää. LA –puhelin on tietyllä taajuudella ja enimmäisteholla toimiva 23 -kanavainen radiopuhelin. LA –puhelimien kantomatkat vaihtelevat hyvin paljon. Kantomatkalla on yleensä kahdesta neljäänkymmeneen kilometriä mutta esimerkiksi merellä kantomatkalla voi olla paljon pidempi. LA –puhelimien käyttö ei edellytä radiolupaa. PR-27 –viestinnällä tarkoitetaan PR-27 –puhelimella tapahtuvaa radioviestintää. PR-27 –puhelin on samantapainen kuin LA –puhelin, mutta teknisesti kehittyneempi.

Tyypillistä radioamatööri-, LA- ja PR-27 –viestinnälle on se, että kuka hyvänsä käyttäjä voi kuunnella vaivattomasti toisten keskustelua. Jos viestinnän kuunteleminen ja käyttö kiellettäisiin, säännöksen valvonta olisi käytännössä mahdotonta. Käyttäjien viestinnän suojan kannalta on parempi, että nämä viestintämuodot rajataan selkeästi luottamuksellisenä pidettävän viestinnän ulkopuolelle. Sääntely ei silloin erehdytä käyttäjiä katteettomasti luottamaan siihen, että viestintä säilyy salassa ulkopuolisilta.

39 § *Rangaistussäännökset*. Pykälän 1 momentin 3 kohdan rangaistussäännös ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintäverk-

kolaitteet lisätään sen soveltamisalaan uuden yläkäsitteen (telelaite) avulla.

42 § *Hyvä hallinto ja oikeusturva*. Pykälän 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että myös 15 §:n 3 momentissa tarkoitettu pätevyystutkinnon vastaanottaja lisätään sen soveltamisalaan. Samalla momentissa olevat vanhentuneet lakiviittaukset korjataan. Lisäksi nykyinen 15 §:n 5 momentissa oleva oikaisua ja muutoksenhakua koskeva säännös siirretään johdonmukaisuuden vuoksi 42 §:n 2 momenttiin.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Esityksessä ehdotetaan, että radiolain 21 § muutetaan siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään sen soveltamisalaan. Pykälässä on säännös, jonka mukaan Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset laitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista. Lakimuutoksen seurauksena määräyksenantovaltuutus laajenee koskemaan radiolaitteiden ja telepätelaitteiden lisäksi myös viestintäverkkolaitteita. Muita asetuksen tai määräyksenantovaltuutuksia la- kiehdotuksessa ei ole.

3. Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan mahdollisimman pian sen jälkeen kun se on vahvistettu.

4. Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

4.1. Luottamuksellisen viestin suoja

Esityksessä ehdotetaan, että radioviestinnän luottamuksellisuutta koskevaa sääntelyä selvennetään esimerkkiluettelon avulla (37 §). Sääntely kytkeytyy tältä osin perustuslain 10 §:n mukaiseen luottamuksellisen viestin suojaan. Sääntelyn tarkoituksena on kuitenkin ainoastaan selvittää nykyistä sääntelyä. Tämän vuoksi ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 10 §:n kanssa.

4.2. Viranomaistehtävän antaminen yksityiselle

Esityksessä ehdotetaan, että radioamatööri- ja meriradiotutkintoa koskevasta sääntelystä poistetaan säännös, jonka mukaan tutkinnon vastaanottajan pitää olla virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon (15 §). Ehdotusta on tämän vuoksi arvioitava huomioon ottaen perustuslain 124 §:ssä olevat säännökset hallintotehtävän antamisesta muulle kuin viranomaiselle. Hallintotehtävän siirto koskee ainoastaan tutkinnon tosiasiallista järjestämistä eri paikkakunnilla Suomessa. Viestintävirasto määrää edelleen sekä tutkinnon vastaanottajan että tutkintovaatimukset. Tutkinnossa hylätty voi vaatia tutkintosuorituksensa arvioinnin oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa lisäksi vielä hakea muutosta. Koska varsinaista hallinnollista valtaa siirtyy säännöksen nojalla vain vähän ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 124 §:n vaatimusten kanssa.

4.3. Lupaehtojen muuttaminen

Esityksessä ehdotetaan eräitä muutoksia, radioluvan ehtojen muuttamisen edellytyksiin (8 §) sekä radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttamisen edellytyksiin (12 §). Ehdotusta on tämän vuoksi arvioitava sananvapautta turvaavien perustuslain 12 §:n 1 momentin säännösten kannalta. Lain 8 §:n 3 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistaminen lisätään säännökseen uudeksi radioluvan lupaehtojen muuttamisedellytykseksi. Samalla säännökseen lisätään selvyyden vuoksi maininta luvanhaltijan suostumuksen merkityksestä lupaehtojen muuttamiselle. Ehdotetun muutoksen jälkeenkin lupaehtoja voidaan muuttaa ainoastaan, jos sen katsotaan olevan välttämätöntä edellytyksessä mainitun tavoitteen saavuttamiseksi. Säännös olisi muutoksen tultua voimaan saman kaltainen kuin perustuslakivaliokunnan myötävaikutuksella säädetty viestintämarkkinalain 11 §, jossa säädetään matkaviestinverkon ja digitaalisen televisioverkon toimiluvan muuttamisesta. Lain 12 §:n 1 momentin 1 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että radiolain nojalla annettu määräys lisä-

tään radioluvan lupaehtoon rinnalle sellaiseksi normiksi, jonka rikkominen saattaa johtaa radioluvan peruuttamiseen. Samalla säännöstä muutetaan siten, että rikkomuksen ei tarvitse enää olla yhtäaikaaisesti vakava ja toistuva. Ehdotuksen mukaan mainitut rikkomuksen laatuun liittyvät edellytykset ovat vaihtoehtoisia. Ehdotettu muutos on tältä osin merkitykseltään vain vähäinen. Tämän vuoksi ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 12 §:n kanssa.

4.4. Määräyksenantovaltuutus

Esityksessä ehdotetaan, että radiolain 21 § muutetaan siten, että viestintäverkkolaitteet lisätään sen soveltamisalaan. Pykälässä on säännös, jonka mukaan Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset laitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista. Lakimuutoksen seurauksena määräyksenantovaltuutus laajenee koskemaan radiolaitteiden ja telepätelaitteiden lisäksi myös viestintäverkkolaitteita. Perustuslain 80 §:n 2 momentin mukaan muu viranomainen voidaan lailla valtuuttaa antamaan oikeussääntöjä määrätyistä asioista, jos siihen on sääntelyn kohteeseen liittyviä erityisiä syitä eikä sääntelyn asiallinen merkitys edellytä, että asiasta säädetään lailla tai asetuksella. Tällaisen valtuuden tulee olla soveltamisalaltaan täsmällisesti rajattu. Lisäksi perustuslaista johtuu, että valtuuden kattamat asiat on määriteltävä tarkasti laissa (PeVL 34/2000 vp). Norminantovaltuutukset on säädetty mahdollisimman tarkkarajaisesti ja täsmällisesti. Sääntely on tarpeen sen kohteen teknisen luonteen ja sääntelyn edellyttämän erityisen asiantuntemuksen vuoksi. Tämän vuoksi ehdotettu sääntely ei ole ristiriidassa perustuslain 80 §:n 2 momentin kanssa.

Edellä kerrotuilla perusteilla lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksityksessä. Tästä huolimatta pidetään suotavana, että hallituksen esityksestä hankintaan perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Laki

radiolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan 16 päivänä marraskuuta annetun radiolain (1015 / 2001) 15 §:n 5 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 5 momentiksi sekä 24 §:n 1 momentin 3 kohta, jolloin nykyiset 4 ja 5 kohta siirtyvät 3 ja 4 kohdaksi;

muutetaan lain nimike, 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 8 §:n 3 momentti, 12 §:n 1 kohta, 15 §:n 3 momentti, 18 §, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti, 34 §:n 1 ja 3 momentti, 37 §:n 1 ja 3 momentti, 39 §:n 1 momentin 3 kohta, 42 §:n otsikko ja 42 § sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 3 momentti, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti ja 39 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 399/2003; sekä

lisätään 7 §:ään sellaisena kuin se on laissa 399/2003 uusi 6 momentti, lakiin uusi 21 a – d §, 31 §:ään uusi 4 momentti ja 37 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi seuraavasti:

Laki

radiotaajuuksista ja telelaitteista

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on:

3) luoda edellytykset telelaitteiden mahdollisimman vapaalle liikkuvuudelle;

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään telelaitteiden markkinoille saattamisesta ja kaupan pitämisestä, radiolaitteiden hallussapidosta ja käytöstä se-

kä radiotaajuuksien käytön suunnittelusta ja niiden osoittamisesta eri käyttötarkoituksiin.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3 a) *telepäätelaitteella* laitetta, joka viestin lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vastaanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään tai toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;

3 b) *viestintäverkkolaitteella* laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi viestien siirtoon tai ohjaamiseen viestintäverkossa;

3 c) *telelaitteella* radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta;

5 §

Telelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat

2 luku

Radiotaajuushallinto

6 §

Radiotaajuuksien käyttö

Valtioneuvosto vahvistaa viestintämarkkinain (393/2003) 4 §:ssä tarkoitettuun toimilupaa edellyttävään teletoiintaan sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 2 momentissa tarkoitettua vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä. Viestintävirasto voi perustellusta syystä sallia käyttösuunnitelmassa tarkoitettulle radiotaajuusalueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuusalueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriöitä ensisijaisten käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle.

7 §

Radiolupa

Vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolu-

paa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolähettimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähettimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähettimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

8 §

Lupaehdot

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehdoja ilman luvanhaltijan suostumusta, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten, kansainvälisten sopimusvelvoitteiden tai viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen vuoksi, taikka jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi.

12 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

1) luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrättyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti tai toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista tämän lain nojalla annettua määräystä tai lupaehdot taikka olennaisesti rikkoo radiolupaan tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää maksuvelvollisuutta;

15 §

Pätevyyden osoittaminen

Pätevyydistutuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden

tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat.

18 §

Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää rikoslain 38 luvun 5, 6 § tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädettyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

3 luku

Telelaitteiden markkinoille saattaminen

19 §

Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus-tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia telepäätelaitteita ja viestintäverkkolaitteita, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädetty ja määrätyt olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät sekä vaatimustenmukaisuusvakuutus. Telepäätelaitteissa on lisäksi oltava merkintä käyttötar-koituksesta.

Suomessa markkinoille saatettavaksi tar-koitettu muukin kuin 1–3 momentin mukai-nen telelaite voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille, ennen kuin sen on varmistettu täyttävän 20 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset.

20 §

Olennaiset vaatimukset

Telelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:

1) ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset, mukaan luki-en sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään, jännitealuerajoja radio- ja telepäätelaitteiden osalta sovelta-matta;

2) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset siten kuin Vies-tintävirasto määrää;

3) vaatimus radiotaajuuksien ja kiertorata-resurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

21 §

Vaatimustenmukaisuuden arviointimenettelyt

Telelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

1) sisäisellä tuotevalvonnalla;

2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäi-sellä tuotevalvonnalla;

3) erityiset radiolaitetestit ja arviointilai-toksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuote-valvonnalla;

3 a) arviointilaitoksen lausunnon sisältäväl-lä sisäisellä tuotevalvonnalla;

3 b) sähköturvallisuuslain (410/1996) 14 §:ssä tarkoitetun tarkastuslaitoksen todistuk-sen tai kertomuksen sisältävällä tuotevalvon-nalla; tai

4) täydellisellä laadunvarmistuksella.

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitetussa me-nettelyssä telelaitteen valmistajan on varmis-tettava, että laite täyttää 20 §:ssä tarkoitetut olennaiset vaatimukset sekä laadittava asia-kirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (vaatimustenmukaisuus-vakuutus). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 3 a kohdassa tarkoitetussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva ra-kennetiedosto arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto ei estä muussa kuin 1 momentin 3 b kohdan arviointimenettelyssä valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettua menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten valtioiden saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen telelaite on valmistettu.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset telelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

21 a §

Radiolähettimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Radiolähettimen, jonka valmistaja on soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Radiolähettimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus

voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä.

21 b §

Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Radiovastaanottimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä. Yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettujen radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 tai 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

21 c §

Telepätelaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Telepätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 a tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Telepätelaitteen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä.

21 d §

Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja on soveltanut sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevia, Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaistuja yhdenmukaistettuja standardeja vastaavia kansallisia standardeja tai sellaisia kansallisia standardeja, joiden soveltamisalaa koskevia yhdenmukaistettuja standardeja ei ole, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 1 momentissa tarkoitettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

22 §

Merkitseminen ja annettavat tiedot

Telelaitteen valmistajan on varustettava 21 §:n mukaisesti varmistettu laite merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.

—————

23 §

Ilmoitus markkinoille saattamisesta

Jos 21 a §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

—————

24 §

Eriyisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset (23.5.2003/399)

Mitä 20–22 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;
 - 2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivanvarusteina;
 - 3) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä radiolaitteita;
 - 4) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuteen taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita ja telepäätelaitteita.
-

4 luku

Ohjaus ja valvonta

27 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella 7 §:n 1 momentin ja 15 §:n 1 momentin noudattamista. Merenkululaitos valvoo Viestintäviraston ohella 15 §:n 1 momentin sekä 16 §:n 1 momentin noudattamista. Tulliviranomainen valvoo Viestintäviraston ohella telelaitteiden maahantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

28 §

Viestintävirastolle annettavat tiedot

—————

Telelaitteita kaupan pitävän on pyynnöstä annettava Viestintäviraston tarkastajalle tietoja radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden teknisestä rakenteesta, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja luovutuksista.

Telelaitteen haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja niiden rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

29 §

Tiedonsaanti tulliviranomaiselta

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tulliviranomaiselta telelaitteen maahantuojan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontiajan kohtaa koskevia tietoja.

31 §

Tarkastus

—————

Mitä edellä 3 momentissa säädetään viestintäviraston tarkastajasta koskee myös rajavartiolaitoksen edustajaa.

32 §

Telelaitteen tutkittavaksi ottaminen

—————
Jos tutkittavaksi otettu telelaite täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos telelaite on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset ja poistamaan laitteet markkinoilta.

34 §

Häiriöiden estäminen

Viestintävirastolla on oikeus kieltää telelaitteen maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö sekä 14 §:ssä tarkoitetun erityisen sähkölaitteen käyttö, jos se on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

—————
Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa ja ottaa tutkittavaksi radiolaite, jos sen todennäköisin syin epäillään olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voidaan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. Radiolaitteen tutkittavaksi ottamiseen sovelletaan muilta osin 32 §:n säännöksiä.

5 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Radioviestinnän luottamuksellisuus

Radioviestintä on luottamuksellista ja sitä saa vastaanottaa vain se, jolle se on tarkoitettu.

—————
Mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään ei koske:

- 1) televisio- ja ääniradio-ohjelmistojen alkupelejä lähetyksiä;
- 2) hätäkutsuja;
- 3) yleisellä kutsukanavalla harjoitettavaa radioviestintää;
- 4) radioamatööriviestintää;
- 5) lyhytaaltoradioviestintää 27 megahertsin taajuusalueella;

eikä muuta sellaista radioviestintää, joka on tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista Viestintävirastolle luottamuksellisen radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamistiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteen saattamiseksi. Tietoja luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

39 §

Rangaistussäännökset

—————
Joka tahallaan

- 3) rikkoo telelaitteen maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa säännöstä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua kieltoa; taikka

—————
on tuomittava, jollei teosta muussa laissa

säädätä ankarampaa rangaistusta, radiolain rikkomisesta sakkoon.

42 §

Hyvä hallinto ja oikeusturva

Arviointilaitoksen ja 15 §:n 3 momentissa tarkoitetun pätevyystutkinnon vastaanottajan on suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kieli-laissa (423/2003) säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen sekä pätevyystutkinnon hylkäämistä koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 30 päivänä huhtikuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Leena Luhtanen*

Laki**radiolain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti:

kumotaan 16 päivänä marraskuuta annetun radiolain (1015 / 2001) 15 §:n 5 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 5 momentiksi sekä 24 §:n 1 momentin 3 kohta, jolloin nykyiset 4 ja 5 kohta siirtyvät 3 ja 4 kohdaksi;

muutetaan lain nimike, 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 ja 4 momentti, 8 §:n 3 momentti, 12 §:n 1 kohta, 15 §:n 3 momentti, 18 §, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 23 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti, 34 §:n 1 ja 3 momentti, 37 §:n 1 ja 3 momentti, 39 §:n 1 momentin 3 kohta, 42 §:n otsikko ja 42 § sellaisena kuin niistä ovat 1 §:n 3 kohta, 2 §:n 1 momentti, 4 §:n 3 a kohta, 5 §:n otsikko, 6 §:n 2 momentti, 8 §:n 3 momentti, 3 luvun otsikko, 19 §:n 3 ja 4 momentti, 20 §:n 1 momentti, 21 §, 22 §:n 1 momentti, 27 §, 28 §:n 2 ja 3 momentti, 29 §, 32 §:n otsikko sekä 2 ja 3 momentti ja 39 §:n 1 momentin 3 kohta laissa 399/2003; sekä

lisätään 7 §:ään sellaisena kuin se on laissa 399/2003 uusi 6 momentti, lakiin uusi 21 a – d §, 31 §:ään uusi 4 momentti ja 37 §:ään uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3 ja 4 momentti siirtyvät 4 ja 5 momentiksi seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Radiolaki**Laki****radiotaajuuksista ja telelaitteista**

1 luku

1 luku

Yleiset säännökset**Yleiset säännökset**

1 §

1 §

Lain tarkoitus

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on:

Tämän lain tarkoituksena on:

3) luoda edellytykset *radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden* mahdollisimman vapaalle liikkuvuudelle;

3) luoda edellytykset *telelaitteiden* mahdollisimman vapaalle liikkuvuudelle;

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään *radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden* markkinoille saattamisesta ja kaupan pitämisestä, radiolaitteiden hallussapidosta ja käytöstä sekä radiotaajuuksien käytön suunnittelusta ja niiden osoittamisesta eri käyttötarkoituksiin.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3 a) *telepäätelaitteella* laitetta, joka *tietojen* lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vastaanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään tai toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;

(uusi)

(uusi)

5 §

Radiolaitteen ja telepäätelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat

2 luku

Radiotaajuushallinto

6 §

Radiotaajuuksien käyttö

Valtioneuvosto vahvistaa viestintämarkkinalain (393/2003) 4 §:ssä tarkoitettuun

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään *telelaitteiden* markkinoille saattamisesta ja kaupan pitämisestä, radiolaitteiden hallussapidosta ja käytöstä sekä radiotaajuuksien käytön suunnittelusta ja niiden osoittamisesta eri käyttötarkoituksiin.

4 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3 a) *telepäätelaitteella* laitetta, joka *viestien* lähettämiseksi, käsittelemiseksi tai vastaanottamiseksi on tarkoitettu johtimella, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella tavalla liitettäväksi joko suoraan yleisen viestintäverkon liittymään tai toimimaan yleisen viestintäverkon yhteydessä kytkettynä suoraan tai epäsuorasti yleisen viestintäverkon liittymään;

3 b) *viestintäverkkolaitteella laitetta, joka on tarkoitettu käytettäväksi viestien siirtoon tai ohjaamiseen viestintäverkossa;*

3 c) *telelaitteella radiolaitetta, telepäätelaitetta ja viestintäverkkolaitetta;*

5 §

Telelaitteen valmistajan sijasta vastuussa olevat

2 luku

Radiotaajuushallinto

6 §

Radiotaajuuksien käyttö

Valtioneuvosto vahvistaa viestintämarkkinalain (393/2003) 4 §:ssä tarkoitettuun

toimilupaa edellyttävään teletoimintaan sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman. *Muihin käyttötarkoituksiin määrättyjen taajuusalueiden jakamisesta käyttäjille päättää Viestintävirasto.*

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 2 momentissa tarkoitettua vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä.

7 §

Radiolupa

(uusi)

8 §

Lupaehdot

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten tai kansainvälisten sopimusvelvoitteiden vuoksi, tai jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi.

toimilupaa edellyttävään teletoimintaan sekä televisio- ja radiotoiminnasta annetun lain (744/1998) 7 §:ssä tarkoitettuun toimiluvanvaraiseen televisio- ja radiotoiminnan harjoittamiseen määrättyjen taajuusalueiden käyttösuunnitelman.

Viestintävirasto voi yksittäisessä tapauksessa teknisen syyn vuoksi poiketa 2 momentissa tarkoitettua vahvistetusta käyttösuunnitelmasta, jos se on radioviestinnän häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi välttämätöntä. *Viestintävirasto voi perustellusta syystä sallia käyttösuunnitelmassa tarkoitettulle radiotaajuuksialueelle myös muuta kuin sen käyttötarkoituksen mukaista radioviestintää, jos muu radioviestintä ei rajoita taajuusalueen käyttöä sen ensisijaisiin käyttötarkoituksiin eikä aiheuta häiriöitä ensisijaisten käyttötarkoitusten mukaiselle radioviestinnälle.*

7 §

Radiolupa

Vieraan valtion edustaja ei tarvitse radiolupaa valtio- tai työvierailussa käytettävän radiolähtetimen hallussapitoon ja käyttöön, jos radiolähtetimen hallussapidosta ja käytöstä on ilmoitettu Viestintävirastolle ja radiolähtetimen rakenteesta on annettu Viestintävirastolle sen pyytämät tiedot.

8 §

Lupaehdot

Viestintävirasto voi radioluvan voimassa ollessa muuttaa lupaehtoja *ilman luvanhaltijan suostumusta*, jos se on välttämätöntä radiotaajuuksien suunnitelmien muuttumisen, taajuuksia koskevien määräysten, kansainvälisten sopimusvelvoitteiden *tai viestintämarkkinoiden tehokkuuden varmistamisen vuoksi*, *taikka* jos se on perusteltua radioviestinnän häiriöiden estämisen tai poistamisen vuoksi.

12 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

1) luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti ja toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista *lupahtoa* taikka olennaisesti rikkoo radiolupaan tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää mak-suvelvollisuutta;

15 §

Pätevyyden osoittaminen

Pätevyydestodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat, joiden on oltava virka- tai työsuhteessa Viestintävirastoon.

Tutkinnossa hylätty voi vaatia tutkinto-suorituksensa arvioinnin oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta niin kuin 40 §:ssä säädetään.

18 §

Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää rikoslain 38 luvun 6 §:n 2 kohdassa tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädettyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radio-

12 §

Radioluvan ja radiotaajuuksien varauksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi kokonaan tai osittain peruuttaa radioluvan tai radiotaajuuksien varauksen, jos:

1) luvanhaltija 36 §:n mukaisesti määrätyistä toimenpiteistä huolimatta vakavasti tai toistuvasti rikkoo radioviestinnän häiriöttömyyden kannalta olennaista *tämän lain nojalla annettua määräystä tai lupahtoa* taikka olennaisesti rikkoo radiolupaan tai radiotaajuuksien varaukseen liittyvää mak-suvelvollisuutta;

15 §

Pätevyyden osoittaminen

Pätevyydestodistuksen saamiseksi on suoritettava pätevyystutkinto. Tutkinnossa on osoitettava kyseiseen radioviestinnän lajiin liittyvien sääntöjen, ohjeiden ja laitteiden tuntemus sekä tarvittava kielitaito. Viestintävirasto määrää tutkintovaatimukset sekä tutkinnon vastaanottajat.

(poisto/siirto 42 §:ään)

18 §

Pätevyys- ja kelpoisuustodistuksen peruuttaminen

Viestintävirasto voi peruuttaa pätevyys- tai kelpoisuustodistuksen, jos todistuksen haltija lähettää radiolähettimellä rikoslain 34 luvun 10 §:ssä tarkoitetun perättömän vaarailmoituksen, häiritsee radiolähettimellä radioviestintää rikoslain 38 luvun 5, 6 § tai 7 §:ssä rangaistavaksi säädettyllä tavalla taikka toistuvasti rikkoo radioviestintää

viestintää koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

koskevia säännöksiä tai toistuvasti huolimattomuuttaan aiheuttaa radioliikenteelle haitallisen häiriön.

3 luku

Radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden markkinoille saattaminen

19 §

Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutus- tarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia *telepäätelaitteita*, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädettyt ja määrätyt olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät, ilmoitus käyttötarkoituksesta ja vaatimustenmukaisuusvakuutus.

Suomessa markkinoille saatettavaksi tarkoitettu muukin kuin 1–3 momentin mukainen *radiolaitte* tai *telepäätelaitte* voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille, ennen kuin sen on varmistettu täyttävän 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset.

20 §

Olennaiset vaatimukset

Radiolaitteen ja telepäätelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:

1) ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset, mukaan lukien sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään, jännite-aluearajoja soveltamatta;

2) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset siten kuin Viestintävirasto määrää;

3 luku

Telelaitteiden markkinoille saattaminen

19 §

Maahantuonti, myynti, kaupan pitäminen, esittely ja käyttö

Suomeen saa tuoda myynti- tai luovutustarkoituksessa tai Suomessa pitää kaupan, myydä tai luovuttaa toiselle vain sellaisia *telepäätelaitteita ja viestintäverkkolaitteita*, jotka täyttävät tämän lain sekä sen nojalla säädettyt ja määrätyt olennaiset vaatimukset ja joissa on tarvittavat merkinnät *sekä vaatimustenmukaisuusvakuutus. Telepäätelaitteissa on lisäksi oltava merkintä käyttötarkoituksesta.*

Suomessa markkinoille saatettavaksi tarkoitettu muukin kuin 1–3 momentin mukainen *telelaitte* voidaan asettaa näytteille, jos näkyvällä merkinnällä selvästi ilmoitetaan, että laitetta ei voi saattaa markkinoille, ennen kuin sen on varmistettu täyttävän 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset.

20 §

Olennaiset vaatimukset

Telelaitteen on täytettävä seuraavat niitä koskevat olennaiset vaatimukset:

1) ihmisten terveyden ja turvallisuuden suojeluun liittyvät vaatimukset, mukaan lukien sähköturvallisuusvaatimukset siten kuin niistä erikseen säädetään, jännite-aluearajoja *radio- ja telepäätelaitteiden* osalta soveltamatta;

2) sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevat suojavaatimukset siten kuin Viestintävirasto määrää;

3) vaatimus radiotaajuuksien ja kiertorata-resurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

3) vaatimus radiotaajuuksien ja kiertorata-resurssien tehokkaasta käytöstä haitallisten häiriöiden välttämiseksi.

21 §

*Vaatimustenmukaisuuden **varmistaminen***

Radiolaitteen ja telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

- 1) sisäisellä tuotevalvonnalla;
 - 2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
 - 3) erityiset radiolaitetestit *ja 41 §:ssä tarkoitetun* arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
 - 3 a) jäljempänä 41 §:ssä tarkoitetun arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla; tai
- (uusi)

4) täydellisellä laadunvarmistuksella.

Radiolähettimen, jonka valmistaja on soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Telepäätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 1 momentin 1, 3 a tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

21 §

*Vaatimustenmukaisuuden **arviointimenettelyt***

Telelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava:

- 1) sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 2) erityiset radiolaitetestit sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3) erityiset radiolaitetestit *ja* arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3 a) arviointilaitoksen lausunnon sisältävällä sisäisellä tuotevalvonnalla;
- 3 b) *sähköturvallisuuslain (410/1996) 14 §:ssä tarkoitetun tarkastuslaitoksen todistuksen tai kertomuksen sisältävällä tuotevalvonnalla; tai*

4) täydellisellä laadunvarmistuksella.

(poisto/siirto 21 a §:ään)

(poisto/siirto 21 a §:ään)

(poisto/siirto 21 b §:ään)

(poisto/siirto 21 c §:ään)

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitettussa menettelyssä *radiolaitteen tai telepäätelaitteen* valmistajan on varmistettava, että laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (vaatimustenmukaisuusvakuutus). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 3 a kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto 41 §:ssä tarkoitettulle arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto *ei estä* valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten valtioiden saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen *radiolaitte* tai *telepäätelaitte* on valmistettu.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset *radiolaitteen ja telepäätelaitteen* vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

Jokaisessa 1 momentissa tarkoitettussa menettelyssä *telelaitteen* valmistajan on varmistettava, että laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset sekä laadittava asiakirja, jossa laitteen vakuutetaan täyttävän nämä vaatimukset (vaatimustenmukaisuusvakuutus). Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on laitteelle lisäksi tehtävä erityiset testit. Edellä 1 momentin 3 ja 3 a kohdassa tarkoitettussa menettelyssä on lisäksi esitettävä testien tuloksiin ja laitteesta laadittuun tekniseen asiakirjaan perustuva rakennetiedosto arviointilaitokselle.

Arviointilaitoksen laitteen rakennetiedostosta antama kielteinen lausunto *ei estä muussa kuin 1 momentin 3 b kohdan arviointimenettelyssä* valmistajaa saattamasta laitetta markkinoille, jos laite täyttää 20 §:ssä tarkoitettut olennaiset vaatimukset.

Edellä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettussa menettelyssä valmistajan on käytettävä tuotteiden suunnittelussa, valmistuksessa ja tarkastuksessa arviointilaitoksen hyväksymää laatujärjestelmää. Valvontaa varten valmistajan on annettava arviointilaitokselle tarvittavat tiedot sekä sallittava tuotanto-, tarkastus-, testaus- ja varastotilojensa tarkastaminen. Jos laatujärjestelmä ei enää täytä sille tämän lain nojalla asetettuja vaatimuksia, arviointilaitos voi peruuttaa hyväksyntänsä.

Vaatimustenmukaisuuden varmistamismenettelyihin liittyvät asiakirjat on laadittava suomen tai ruotsin kielellä taikka arviointilaitoksen tai Viestintäviraston hyväksymällä kielellä. Valmistajan on säilytettävä mainitut asiakirjat Euroopan talousalueeseen kuuluvien valtioiden kansallisten valtioiden saatavilla vähintään kymmenen vuotta sen jälkeen, kun viimeinen *telelaitte* on valmistettu.

Viestintävirasto antaa tarkemmat määräykset *telelaitteen* vaatimustenmukaisuuden varmistamisessa noudatettavasta menettelystä ja sen yhteydessä laadittavista asiakirjoista.

Voimassa oleva laki

(uusi)

21 a §

*Radiolähettimen vaatimustenmukaisuuden
varmistaminen*

Radiolähettimen, jonka valmistaja on soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

Radiolähettimen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 4 §:n 8 kohdassa tarkoitettuja yhdenmukaistettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Radiolähettimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä.

(uusi)

21 b §

*Radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuuden
varmistaminen*

Radiovastaanottimen ja radiolaitteen vastaanotinosien vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Radiovastaanottimen sähkömagneettista yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenetelmällä. Yksinomaan televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettun radiovastaanottimen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 tai 3 b kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä.

(uusi)

21 c §

*Telepätelaitteen vaatimustenmukaisuuden
varmistaminen*

Telepätelaitteen vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1, 3 a tai 4 kohdassa tarkoitettulla arviointimenettelyllä. Telepätelaitteen sähkömagneettista

yhteensopivuutta koskeva vaatimustenmukaisuus voidaan osoittaa myös 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelmällä

(uusi)

21 d §

Viestintäverkkolaitteen vaatimustenmukaisuuden varmistaminen

Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja on soveltanut sähkömagneettista yhteensopivuutta koskevia, Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä julkaistuja yhdenmukaistettuja standardeja vastaavia kansallisia standardeja tai sellaisia kansallisia standardeja, joiden soveltamisalaa koskevia yhdenmukaistettuja standardeja ei ole, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelyllä.

Viestintäverkkolaitteen, jonka valmistaja ei ole soveltanut 1 momentissa tarkoitettuja standardeja tai on soveltanut niitä vain osittain, vaatimustenmukaisuus on osoitettava 21 §:n 1 momentin 3 b kohdassa tarkoitetulla arviointimenetelyllä.

22 §

Merkitseminen ja annettavat tiedot

Radiolaitteen ja telepätelaitteen valmistajan on varustettava 21 §:n mukaisesti varmistettu laite merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.

22 §

Merkitseminen ja annettavat tiedot

Telelaitteen valmistajan on varustettava 21 §:n mukaisesti varmistettu laite merkinnällä siten kuin Viestintävirasto määrää.

23 §

Ilmoitus markkinoille saattamisesta

Jos 21 §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

23 §

Ilmoitus markkinoille saattamisesta

Jos 21 a §:n mukaisesti varmistettu radiolähetin toimii taajuuksilla, jotka Viestintäviraston määräyksissä osoitetaan muuhun käyttötarkoitukseen, valmistajan on ilmoitettava Viestintävirastolle aikomuksesta saattaa radiolähetin markkinoille.

24 §

Erityisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset

Mitä 20–22 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;
- 2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivanvarusteina;
- 3) televisio- tai radio-ohjelmistoja vastaanottamaan tarkoitettuja radiovastaanottimia;
- 4) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä radiolaitteita;
- 5) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuteen taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita ja telepäätelaitteita.

4 luku

Ohjaus ja valvonta

27 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella 15 §:n 1 momentin sekä 16 §:n 1 momentin noudattamista. Tulliviranomainen valvoo Viestintäviraston ohella radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden maa-
hantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

28 §

Viestintävirastolle annettavat tiedot

Radiolaitteita ja telepäätelaitteita kaupan pitävän on pyynnöstä annettava Viestintäviraston tarkastajalle tietoja radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden teknisestä rakenteesta, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja luovutuksista.

24 §

Erityisten radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden vaatimukset

Mitä 20–22 §:ssä säädetään, ei koske:

- 1) yksinomaan radioamatööriviestintään tarkoitettuja muuten kuin kaupallisesti saatavilla olevia radiolaitteita;
- 2) radiolaitteita, joiden vaatimustenmukaisuus varmistetaan laivanvarusteina; (poisto)
- 3) ilmailuradioviestinnässä käytettäviä radiolaitteita;
- 4) yksinomaan yleisen turvallisuuden varmistamiseen, valtion turvallisuuteen taikka rikosten paljastamiseen, selvittämiseen tai esitutkintaan käytettäviä radiolaitteita ja telepäätelaitteita.

4 luku

Ohjaus ja valvonta

27 §

Eräiden muiden viranomaisten tehtävät

Poliisi ja rajavartiolaitos valvovat Viestintäviraston ohella 7 §:n 1 momentin ja 15 §:n 1 momentin noudattamista. Merenkululaitos valvoo Viestintäviraston ohella 15 §:n 1 momentin sekä 16 §:n 1 momentin noudattamista. Tulliviranomainen valvoo Viestintäviraston ohella telelaitteiden maa-
hantuontia koskevien säännösten ja määräysten noudattamista.

28 §

Viestintävirastolle annettavat tiedot

Telelaitteita kaupan pitävän on pyynnöstä annettava Viestintäviraston tarkastajalle tietoja radiolaitteiden ja telepäätelaitteiden teknisestä rakenteesta, vaatimustenmukaisuuden varmistamisesta ja luovutuksista.

Radiolaitteen ja telepäätelaitteen haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja niiden rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

29 §

Tiedonsaanti tulliviranomaiselta

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tulliviranomaiselta *radiolaitteen ja telepäätelaitteen* maahantuojaan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontiajankohtaa koskevia tietoja.

31 §

Tarkastus

Radiolaitteen haltijan, käyttäjän ja omistajan on tarkastajan pyynnöstä esitettävä tälle hallussaan oleva radiolupa.
(uusi)

32 §

***Radiolaitteen ja telepäätelaitteen* tutkittavaksi ottaminen**

Jos tutkittavaksi otettu *radiolaitte tai telepäätelaitte* täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos *radiolaitte tai telepäätelaitte* on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojaan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset ja poistamaan laitteet markkinoilta

Telelaitteen haltija ja omistaja ovat velvollisia antamaan Viestintävirastolle tietoja niiden rakenteesta, käytöstä ja sijainnista sekä tietoja, joita tarvitaan maksujen perinnässä.

29 §

Tiedonsaanti tulliviranomaiselta

Viestintävirastolla on salassapitosäännösten estämättä oikeus saada tulliviranomaiselta *telelaitteen* maahantuojaan nimi sekä maahan tuotujen laitteiden määrää ja tuontiajankohtaa koskevia tietoja.

31 §

Tarkastus

Radiolaitteen haltijan, käyttäjän ja omistajan on tarkastajan pyynnöstä esitettävä tälle hallussaan oleva radiolupa.

Mitä edellä 3 momentissa säädetään viestintäviraston tarkastajasta koskee myös rajavartiolaitoksen edustajaa.

32 §

***Telelaitteen* tutkittavaksi ottaminen**

Jos tutkittavaksi otettu *telelaitte* täyttää tämän lain sekä sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten vaatimukset ja sen arvo on alentunut tutkimuksen vuoksi, omistajalle on vaatimuksesta maksettava laitteesta käypää hintaa vastaava korvaus.

Jos *telelaitte* on olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen, Viestintävirasto voi velvoittaa laitteen valmistajan tai maahantuojaan korvaamaan tutkimuksesta aiheutuneet kustannukset ja poistamaan laitteet markkinoilta.

34 §

Häiriöiden estäminen

Viestintävirastolla on oikeus kieltää *radiolaitteen* maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö, jos *radio-laite* on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa radiolaite, jos sen todennäköisin syin epäillään olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voivan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa.

5 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Radioviestinnän luottamuksellisuus

Radioviestintä on luottamuksellista, *jolle sitä ole tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi*.

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon luottamuksellisesta radiolähetyksestä, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää hyväksi tietoa lähetyksen sisällöstä tai ole-massaolosta.

(uusi)

34 §

Häiriöiden estäminen

Viestintävirastolla on oikeus kieltää *tele-laitteen* maahantuonti, kaupan pitäminen, myynti, luovutus ja käyttö *sekä 14 §:ssä tarkoitetun erityisen sähkölaitteen käyttö*, jos se on aiheuttanut haitallisen häiriön tai sen voidaan todennäköisin syin olettaa aiheuttavan haitallisen häiriön.

Viestintävirastolla on oikeus tarkastaa *ja ottaa tutkittavaksi* radiolaite, jos sen todennäköisin syin epäillään olevan tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen. Jos radiolaitteen tai sen käytön todetaan olevan olennaisella tavalla tämän lain taikka sen nojalla annettujen säännösten tai määräysten vastainen tai voivan aiheuttaa haitallisen häiriön, Viestintävirasto voi tehdä radiolaitteen tilapäisesti toimintakyvyttömäksi, jos siitä ei aiheudu radiolaitteen haltijalle olosuhteisiin nähden kohtuutonta haittaa tai vahinkoa. *Radiolaitteen tutkittavaksi ottamiseen sovelletaan muilta osin 32 §:n säännöksiä.*

5 luku

Erinäiset säännökset

37 §

Radioviestinnän luottamuksellisuus

Radioviestintä on luottamuksellista *ja sitä saa vastaanottaa vain se, jolle se on tarkoitettu*.

Se, joka on ottanut vastaan tai muutoin saanut tiedon luottamuksellisesta radiolähetyksestä, jota ei ole hänelle tarkoitettu, ei saa oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää hyväksi tietoa lähetyksen sisällöstä tai ole-massaolosta.

Mitä edellä 1 ja 2 momentissa säädetään ei koske:

- 1) televisio- ja ääniradio-ohjelmistojen alkuperäisiä lähetyksiä;*
- 2) hätäkutsuja;*
- 3) yleisellä kutsukanavalla harjoitettavaa radioviestintää;*

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista Viestintävirastolle luottamuksellisen radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamistiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Tietoja luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

39 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan

3) rikkoo *radiolaitteen tai telepäätelaitteen* maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa säännöstä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua kieltoa; taikka

on tuomittava, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, radiolain rikkomisesta sakkoon.

42 §

Hyvä hallinto ja oikeusturva arviointimenettelyssä

Arviointilaitoksen on suorittaessaan 41 §:n 1 momentissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintomenettelylaissa (598/1982), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa, tiedoksiannosta hallintoasioissa annetussa laissa (232/1966), asiakirjain lähettämisestä annetussa laissa

4) *radioamatööriviestintää*;
5) *lyhytaaltoradioviestintää 27 megahertsin taajuusalueella*;
eikä muuta sellaista radioviestintää, joka on tarkoitettu yleisesti vastaanotettavaksi.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, ei estä tiedon antamista Viestintävirastolle luottamuksellisen radiolähetyksen olemassaolosta ja tunnistamistiedoista, jos se on tarpeen radioviestinnän häiriön tunnistamiseksi ja paikantamiseksi, häiriön poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi. Tietoja luottamuksellisen radiolähetyksen sisällöstä saa antaa vain, jos se on välttämätöntä turvallisuusradioviestinnän häiriön tunnistamiseksi, paikantamiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi taikka häiriön aiheuttajan syytteeseen saattamiseksi.

39 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan

3) rikkoo *telelaitteen* maahantuontia, myyntiä, kaupan pitämistä, toiselle luovutusta tai näytteille asettamista koskevaa säännöstä taikka laitteiden tutkittavaksi ottamisen yhteydessä annettua kieltoa; taikka

on tuomittava, jollei teosta muussa laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, radiolain rikkomisesta sakkoon.

42 §

Hyvä hallinto ja oikeusturva

Arviointilaitoksen ja 15 §:n 3 momentissa tarkoitetun pätevyystutkinnon vastaanottajan on suorittaessaan tässä laissa tarkoitettuja tehtäviään noudatettava, mitä hallintolaissa (434/2003), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa (621/1999) ja kielilaissa (423/2003) säädetään.

(74/1954) ja kielilaissa (148/1922) säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen voi hakea oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

Arviointilaitoksen radiolaitteen laadunvarmistusjärjestelmää koskevaan päätökseen *sekä pätevyystutkinnon hylkäämistä koskevaan päätökseen* voi hakea oikaisua Viestintävirastolta. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 40 §:ssä säädetään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .